

Na 4.384 kuponach plebiscytowych Czytelnicy „Panoramy” dokonali wyboru najpopularniejszych łódzkich aktorów. Spośród kilkunastu artystów, których nazwiska najczęściej powtarzały się na kuponach, największą ilość głosów uzyskali Urszula Modrzyńska i Mieczysław Voit. Im też przypadły w udziale symboliczne Złote Szpilki. Zdobywcami Srebrnych Szpilek, jak już informowaliśmy, zostali Zofia Petri i Leon Niemczyk.

W nadchodzącą środę 27 bm. odbędzie się spotkanie laureatów z miłośnikami teatru. Uroczystość usłowni spektakli „Zaczarowanej gospody”, w której wystąpią Urszula Modrzyńska i Mieczysław Voit.

Nasza kolejna impreza teatralna będzie ostatnim przed wakacjami rendez vous sympatyków Klubu Białej Szpilki. Mamy nadzieję, że łódzcy teatromani nie pomina okazji spotkania się z najpopularniejszymi aktorami.

Bilety na te niezwykle ciekawą imprezę są jeszcze do nabycia (za okazaniem kuponu) w kasie Teatru Nowego (Więckowskiego 15).

KUPON

uprawniający do nabycia 4 biletów ulgowych na sztukę pt. „Zaczarowana gospoda” w Teatrze Nowym 27 czerwca br. o godz. 19.15.



„MISZKA” BIJE REKORDY

Międzynarodowa Nagroda Helikopterowa im. Sikorskiego, ufundowana przez Zjednoczone Towarzystwo Lotnicze USA, została przyznana — na wniosek Amerykańskiego Towarzystwa Helikopterowego — radzieckiemu śmigłowcowi „MI-6”.

Nagrodę przekazano na ręce znanego konstruktora radzieckich śmigłowców, Michaiła Milla, w dowód uznania za uśmiony na helikopterze „MI-6” we wrześniu ub. roku absolutny rekord prędkości — 320 km/godz. Rekord ten należy do czółowego oblatywacza helikopterów Milla — pilota Mikołaja Loszyna. Loszyn ustalił poprzednio na helikopterze „MI-6” rekord szybkości w locie po obwodzie zamkniętym na trasie o długości 100 km (268,9 km/godz.) oraz wznosił na wysokość 4.885 m ładunek o ciężarze 10 ton. Oprócz Mikołaja Loszyna na „MI-6” bił rekord świata pilot śmigłowcowy R. Kaprelian, który uniósł 12 ton ładunku na „wysokość” 2.400 m. „MI-6” jest nie tylko najszybszym, ale zarazem największym helikopterem na świecie. Zabiera on na pokład 70—80 osób i wraz z ciężarem własnym waży 39 ton.

Radziecy piloci nazywają helikopter „MI-6” — „Miszka” („Niedźwiadek”), nawiązując do jego „oficjalnego” mienia, a zarazem — sily. Helikopter „MI-6” przeznaczony jest do przewożenia ciężkich, wieloosobowych samochodów, traktorów, buldożerów i maszyn służących do poszukiwań geologicznych w górach i tajdze — tam, gdzie nie ma dróg ani lotnisk. „Miszka” obsługiwany jest przez dwóch pilotów oraz na-

wigatora. Jest to pierwszy radziecki śmigłowiec, który — oprócz tradycyjnego śmigła nośnego — posiada silnik turbogazowy, nadający jego sylwetce charakterystyczny kształt. „MI-6” jest dwa razy większy od amerykańskiego helikoptera „S-56”, skonstruowanego przez Sikorskiego. Poprzednio amerykański helikopter był największy w świecie. Dziełem Milla jest również

czteromiejscowy, wielocelowy śmigłowiec „MI-1”, na którym piloci radzieccy ustalili rekordy świata. W Polsce na podstawie konstrukcji Milla zaczęliśmy budować w 1956 roku helikopter „SM-1”. Do rodziny helikopterów Milla należą także wielokrotnie rekordzista świata — śmigłowiec „MI-4” oraz taksówka powietrzna „Moskwiacz”, używana w Związku Radzieckim. **JERZY ZŁOCIEN**



Jesteśmy świadkami stałe wzrastającego zainteresowania archeologią w sferach życia społecznego. Wzrost ten obserwuje się już od kilku dziesięcioleci, ale szczególnie jego nasilenie możemy stwierdzić po ostatniej wojnie światowej. Czytelnicy „London Illustrated News”, jednego z najspanialszych tygodników ilustrowanych o dawnej tradycji, bez trudu mogą przekonać się, że niemal każdy, a co najmniej co drugi jego numer zawiera pasjonujące informacje o coraz to nowych odkryciach archeologicznych, to w Afryce, środkowo-wschodniej, to w Azji. Mniej więcej, to w Egipcie, bądź też w głębinach morskich w Morzu Egejskim lub u francuskich wybrzeży Morza Śródziemnego, w sercu City londyńskiej albo też wśród puszcz Ameryki Środkowej.

To szerokie uwzględnienie archeologii na łamach tego czasopisma odpowiada niewątpliwie wyraźnemu „zamówieniu społecznemu” ze strony szerokiej kół świata anglosaskiego. W stopniu chyba jeszcze znacznie większym możemy zaobserwować wzmożone zainteresowanie prądami w krajach obozu socjalistycznego. Tu, co np. wydano drukiem w ZSRR w zakresie archeologii w latach 1945—1962 przerasta chyba 5-krotnie to, co opublikowano tam z tej dziedziny w latach 1918—1944, a chyba i więcej niż 20-krotnie produkcję piśmienniczą Rosji carskiej, poświęconą prahistorii w ciągu całego wieku XIX i w początkach wieku XX. Szczególnie jaszkrawo zaznacza się wzrost zainteresowania i zajęcia się najdawniejszą, kopalną przeszłością kraju i jego mieszkańców w Polsce, gdzie

Chelton z kropką nad i

Napisał: prof. dr K. Jajdzewski

przed r. 1939 działało wspólnie najwyżej ok. 50 dyplomowanych archeologów na stanowiskach, a dziś jest ich bez mała 500, gdzie przed ostatnią wojną wychodziło 6 czasopism z dziedziny archeologii prądziejowej, a dziś ukazuje się 25 periodyków specjalnych (oraz kilka dalszych uwzględniających w szerokim zakresie tę dziedzinę wiedzy), m. in. też kilka międzynarodowych wydawnictw serijnych w językach obcych, gdzie wreszcie obecnie co roku kończy studia z archeologii prądziejowej ok. 30 studentów z dyplomem magistra wobec rocznie 5—8 absolwentów archeologii, jako przedmiotu głównego z wszystkich uniwersytetów przed rokiem 1939.

Nie dość tego: w kraju naszym odbywają się prace wykopaliskowe na skalę rzadko spotykaną w Europie zachodniej. Jako przykład można tu zachęcić badania archeologiczne w Biskupinie, Opolu lub Gdańsku.

Czym wytłumaczyć ten tak widoczny i znaczny wzrost zainteresowania archeologią, specjalnością — zdawałoby się — tak bardzo odległą od problemów tak żywo nas wszystkich obchodzącej współczesności? Wśród różnorodnych przyczyn, mogących wyjaśnić ten stan rzeczy, są takie, którym skłenni byłibyśmy przypisać waler raczej drugorzędny, a są też i inne, mogące uchodzić za bardziej istotne. Do pierwszych można by zaliczyć

okoliczność, że metody badawcze archeologii, stanowiące wysoce oryginalne powiązanie metod humanistycznych z przyrodniczymi (z przewagą raczej tych ostatnich i nieraz z zastosowaniem najnowszych osiągnięć chemii i fizyki) mają w sobie elementy swojszego „detektywizmu”, stanowiącego niezbędny „pieprz” twórczości literackiej i naukowej w oczach niemałego zastępu ludzi (choć wielu się do tego wstydliwie nie przyznaje). Wiedział o tym przecież G. K. Chesterton, gdy swym bynajmniej nie blahym utworom literackim nadawał postać zewnętrzną „kryminalów”. Warto tu też przypomnieć, że znana Agata Christie, żona archeologa angielskiego, umiała doskonale wykorzystać „detektywistyczne” walory archeologii w całym szeregu swych powieści.

Do istotniejszych przyczyn wzrostu zainteresowania społeczeństw archeologią należałoby natomiast zaliczyć m. in. fakt, że dzięki jej właśnie badaniom „pole widzenia” historii powiększyło się więcej niż 100-krotnie. Ten odcinek dziejów ludzkich, który odwarza się tylko w oparciu o źródła pisane, obejmuje niewiele więcej aniżeli 5 tysiącleci, archeologia zaś pozwala śledzić dzieje społeczności ludzkiej i kultury na przestrzeni 600.000 lat i więcej nawet. Człowiek porównał ten stan rzeczy z powszechnie znanym faktem uzyskania zupełnie innego obrazu świata po zastosowaniu

w czasach nowożytnych mikroskopu i teleskopu.

Niemniej ważna jest okoliczność, że dzięki badaniom archeologów można było dokonać bardzo wielu poprawek historycznych zmieniających niejednokrotnie w sposób zasadniczy poglądy na najdawniejszą przeszłość i kulturę najrozmaitszych plemion, ludów, czy też narodów. Dla przykładu można przytoczyć zagadnienia tak istotne dla nas, jak geneza państwa polskiego, rodzimost i dawność procesów urbanizacyjnych u Słowian, tubylczość Słowian na ziemiach polskich, daleki problem tego rodzaju, jak pasjonujące od 1/2 wieku Rosjan, Ukraińców i Białorusinów zagadnienie istoty roli elementu normanckiego w formowaniu się państwa ruskiego lub też zagadnienie dawności i rozpowszechnienia rodzimego piśmiennictwa na Rusi, zaktualizowane w ostatnich latach przez odkrycie w Nowogrodzie Wielkim mnóstwa zapisów na korze brzozywej z wieków XI—XIV.

Niemniej ważne było zrehabilitowanie całego mnóstwa ludów „barbarzyńskich”, takich jak Germanie, Trakowie, Słowianie, Baltowie i wiele innych, których poziom kulturalny został nadmiernie sprymitywizowany zarówno w źródłach starożytnych i średnio-wiecznych, jak i też w historiografii nowożytnej. Szczególnego znaczenia nabrała archeologia dla tych wszystkich narodów, które przez długotrwałe obce panowanie pozbawione zostały przez całe stulecia roli decydującego lub zgola aktywnego czynnika we własnej historii politycznej i kulturalnej. Tak było np. z narodami wschodnio-bałtyckimi, takimi jak Lotysze, Estończycy i Finowie, które

ciąg dalszy na str. 3.

Dziś na str. 5 nowa powieść

Opłata pocztowa niszczona ryczałtem

Wydanie A

Cena 50 gr.

Nakład 160.000

panorama

DZIENNIK ŁÓDZKI

Rok XVII

Łódź, niedziela 24 i poniedziałek 25 czerwca 1962 roku

Nr 150 (4842)

Pierwszy rewir...

Z notatek komornika

Komornicy nie mają skłonności literackich. Może dlatego, że zbyt wiele wiedzą o najsmutniejszych stronach ludzkiego życia, znają sprawy prozaiczne, wobec których każda fantazja wydaje się dziecinadą. Zresztą moje notatki nie mają nic wspólnego z literaturą, robię je tylko dla siebie.

I proszę, żebym mu opowiedział jakąś ciekawą sprawę. Wyciągnąłem akta Antoniego H. byłego właściciela firmy włókienniczej. Nawet nie myślałem, że od tego czasu mi-

(Dalszy ciąg na str. 3)

5 LUTEGO 1962. Naznaczyłem na dziś termin licytacji u Janiny S. przy ul. Wysokiej. Kiedy przyszedłem, mieszkanie było zamknięte, pukaniem długo, ale nikt nie otwierał. Posłałem w końcu po słusza. Musiał być mistrzem, bo raz dwa uporał się z 20 a 12 klientów, stali razem z nami i patrzyli, jak słusarz otwierał drzwi.

Janina S. *) była winna 20 tysięcy pewnej spółdzielni. Mimo nieobecności gospodarzy rozpocząłem licytację. Sprzedałem pianino za 7 tysięcy, dywan za 900 złotych, radio za 250, obraz olejny „Zima” za 500 i lustro za 250. Nabywcy zaczęli już wynosić sprzęty, gdy nagle wpadła do mieszkania matka dłużniczki. Oświadczyła, że nikogo nie wypuści. Nie było to gołosłowne, w ręku trzymała... plik pięćsetek. Po kolei odkupiła wszystkie sprzęty, pokryła koszty zamówionych środków transportu, uregulowała należność za licytację i podatek od nabycia praw majątkowych.

*) Imiona i inicjały wymienionych tu osób zostały zmienione.

Przypomniałem sobie inną licytację z roku 1960. Wtedy licytowaliśmy na rzecz PSS pewną mankowniczkę z ul. Nowotki. Przez cały czas była spokojna, kiedy jednak zaczęło wynosić sprzęty, chwyciła się kiere. Ale zdążyła potłuc tylko lustro. Wkrótce będę musiał zeznać na sprawie tej kobiety.

To szczęście, że licytacje są ostatecznością i tylko bardzo rzadko dochodzą do skutku.

10 LUTEGO. Sporządziłem sprawozdanie za rok ubiegły. Moje obroty wyniosły w 1961 roku dokładnie 3.258.396,34 złotych. Z tytułu kosztów sądowych przekazałem do budżetu państwa blisko 250 tysięcy, wypłaciłem wierzycielom około 2,8 miliona złotych. Wpłynęło w ciągu roku ponad dwa tysiące nowych spraw.

Porządkując akta, doszedłem do wniosku, że potrzebne będą nowe okładki dla spraw alimentacyjnych. Przypuszczam, że jest tych spraw około 700, niektóre prowadę od 1946 roku.

12 LUTEGO. Był u mnie reżyser z wytwórni filmowej



